Weka ile Veri Madenciliği

VERİ ÖNİŞLEME

Dr.Günay TEMÜR

Veri Ön İşleme

Veri madenciliği (Data Mining) uygulamasının ilk aşaması veri ön işleme aşamasıdır. Bu aşama; işlenecek veriyi ön eleme işlemlerinden geçirerek analiz için en uygun veriyi elde etme aşamasıdır. Weka'da, veri madenciliği yöntemleri olan sınıflandırma, kümeleme ve birliktelik analizi işlemlerinin sonucunda başarılı geri dönüşler alabilmek için eldeki veri ön işlemeden geçirilmelidir.

Veri Yükleme

Weka programı açıldığında öncelikle Preprocess haricindeki sekmeler tıklanamaz durumdadır yani ilk olarak veri analizinde kullanılacak kümemizi veri seçip önişleme işlemini yapmamız gereklidir. Veri kümemizi seçmek için "Open file..." butonuna tıklayıp analiz edeceğiniz kümesini seçilir. Buradan veri Weka'nın desteklediği dosya türleri olan ARFF dosya türündeki veriler sisteme yüklenebilir.

Welcome to the Weka Explorer

Log 💦 🗙

Hazır Veri Setleri

Bu aşamada Hazır veri setleri kullanılmak istenirse C'de Program Files altında Weka klasörünün altındaki data klasöründe (C:\Program Files\Weka-3-8-6\data) alan veri setlerinden biri ver kullanılabilir. Ayrıca "Open URL" butonuna tıklayarak verilecek URL'den veri kümesini ve "Open DB" butonuna tıklayarak veri tabanı bağlantısı kurarak çekilecek veri kümesi Weka çalışma ortamına yüklenebilir.

Hazır Veri Setleri

Görselde de görüldüğü gibi credit-g.arff isimli veri seti seçilerek Weka çalışma ortamına yüklendi. Gelen ekranda veri setine ait görüntüler yer alır. Veri setindeki bilgilerin ne anlama geldiğini bilinirse veri tekniklerinin madenciliği uygulanması hızlanır ve analiz sonucunda doğru sonuçlar elde edilir.

Weka Explorer \times Preprocess Classify Cluster Associate Select attributes Visualize Open file... Open URL... Open DB... Undo Edit... Generate... Save... Filter None Choose Apply Stop Current relation Selected attribute Name: checking_status Type: Nominal Relation: german_credit Attributes: 21 Missing: 0 (0%) Unique: 0 (0%) Instances: 1000 Sum of weights: 1000 Distinct: 4 Attributes Label No. Count Weight 1 < 0 274 274 All None Invert Pattern 2 0<=X<200 269 269 No. Name 3 >=200 63 63 1 checking_status 4 no checking 394 394 2 duration 3 credit_history 4 purpose Class: class (Nom) Visualize All \sim 5 credit amount 6 savings_status 7 employment 8 installment commitment 9 personal_status 274 10 other parties 11 residence_since 12 property_magnitude Remove Status Log OK

Hazır Veri Setleri

Üzerinde çalışılacak veri kümesi german-c Alman Kredi Verisi adlandırılan olarak bir veri kümesidir. Bu veri kümesinde 21 tane alan (attribute - nitelik) ve 1000 kayıt (instances) bulunmaktadır. Her bir niteliğin özelliklerini görmek için üzerine tıklayabilirsiniz. Selected attribute kısmından seçilen alanın değerleri kontrol edinilebilir.

Weka Explorer × Preprocess Classify Cluster Associate Select attributes Visualize Open DB... Open file... Open URL... Undo Edit... Generate... Save... Filter None Apply Choose Stop Current relation Selected attribute Relation: german_credit Attributes: 21 Name: checking_status Type: Nominal Instances: 1000 Sum of weights: 1000 Missing: 0 (0%) Distinct: 4 Unique: 0 (0%) Attributes No. Label Weight Count 1 < 0 274 274 All None Invert Pattern 2 0<=X<200 269 269 No. Name 3 >=200 63 63 1 checking_status 4 no checking 394 394 2 duration 3 credit_history 4 purpose Class: class (Nom) \sim Visualize All 5 credit_amount 6 savings_status 7 employment 8 installment_commitment 9 personal_status 274 10 other_parties 11 residence_since 12 property_magnitude Remove Status Log OK

Nitelik Filtreleme

Veri madenciliğinde veri setinde bulunan bütün niteliklerin kullanılması zorunlu değildir. Hangi konu üzerinde çalışılacaksa ve hangi alanlar yarar sağlayacaksa onlar seçilmelidir. Bu nitelik seçme işlemi Nitelik Filtreleme olarak adlandırılır. Weka'da Filtreleme yapmak için Weka çalışma ortamında yani Weka Explorer 'da Filter panelindeki Choose butonuna tıklanır. "unsupervised" kategorisi altındaki attribute klasörü altındaki "remove" Filtre uygulanmadan seçilir. önce çalışılmayacak nitelikler Attributes panelinden yanındaki kutucuk isaretlenerek seçilir. Nitelikler seçildikten sonra Filter Panelinde yer alan Apply (Uygula) butonuna tıklanarak seçilen alanlar(nitelikler) çalışma ortamından çıkarılır. Veri setinden istenmeyen alanlar çıkarıldıktan sonra veri setinin son halini kayıt etmek icin "Save" butonuna tıklanır. Dr.Günay TEMÜR

Weka Explorer Preprocess Classify Cluster Associate Select attributes Visualize Open file... Open URL... Open DB... Generate... Undo Edit... Save... Filter Remove Choose Stop Apply Current relation Selected attribute Relation: german credit Attributes: 21 Name: own telephone Type: Nominal Instances: 1000 Sum of weights: 1000 Missing: 0 (0%) Distinct: 2 Unique: 0 (0%) Attributes No. Label Count Weight 596 1 none 596 All None Invert Pattern 404 404 2 yes No. Name 8 installment commitment 9 personal status 10 other_parties 11 V residence since 12 property_magnitude Class: class (Nom) Visualize Al \sim 13 🗌 age 14 other payment plans 15 housing 16 existing_credits 17 🗌 job 18 🗸 num_dependents 19 🗸 own_telephone 20 foreign_worker 21 class Remove Status Log OK

Veri Parçalama

Bir diğer önişleme yöntemi veriyi parçalara işlemidir. Veri ayırma ayırma işlemi işimize yarayacak? Bu özellik veriyi belli bir formata çekme işlemidir. Örneğin veri setimizde yaş alanı 19 dan başlayıp 75'e kadar ulaşmaktadır. Bu alanla çalışırken her yaşı bir değer olarak almak yerine belirli aralıklarla belirli alanı parçalayarak veri üzerinde çalışmayı kolaylaştırabiliriz. Filter panelinde yer alan Discretize filtresi bu işlem için kullanılır.

Veri Parçalama

Weka - Filter Paneli - Choose unsupervised - attribute - Discretize izleyerek Discretize yolunu filtresine ulaşabilirsiniz. Ben örnek olarak credit amount age ve niteliklerine bu filteriyi uygulayacağım. Bu konu hakkında bir ipucu vermek gerekirse bu filtreleme için min ve max değer içeren nitelikler seçilmesi uygundur. Bu niteliği kullanmak minimum isterseniz maximum _ içermesine dikkat edin. Dr.Günay TEMUR

Veri Parçalama

Yukarıdaki görseldeki adımlar izlenerek Binning metodu da denilen veri parçalama işlemi kolaylıkla yapılabilir. 3. adımda bins değerine 4 verilmesi o niteliği yandaki gibi 4 parçaya bölünmesi anlamına gelmektedir.

Weka Explorer Preprocess Classify Cluster Associate Select attributes Visual	lize			- o ×
Open file Open URL Open DB Gene	erate	Undo	Edit	Save
Filter				
Choose Discretize -B 4 -M -1.0 -R first-last -precision 6				Apply Stop
Current relation Relation: german_credit-weka.filters.unsupervis Attributes: 21 Instances: 1000 Sum of weights: 1000	Selected att Name: Missing: (tribute checking_status 0 (0%) Dis	tinct: 4	Type: Nominal Unique: 0 (0%)
Attributes	No.	Label	Count	Weight
All None Invert Pattern	1	<0 0<=X<200	274 269	274 269
1 checking_status 2 duration 3 credit_history	4	no checking	394	394
4 purpose 5 credit_amount 6 savings_status 7 employment	Class: class	(Nom)		Visualize All
8 installment_commitment 9 personal_status 10 other_parties 11 residence_since	274	269		
Remove			63	
Status OK				Log 💉 x 0

Veri Önişleme Tamamlandı.

Kaynaklar:

https://bilgisayarkavramlari.com https://www.veribilimiokulu.com https://zeynepozturkk.wordpress.com https://kubracosar.blogspot.com https://tr.myservername.com

Dr.Günay TEMÜR